

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

31. maj 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 193 (Alm. del) af 4. maj 2023 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren kommentere artiklen ”Why Is Inflation So Sticky? It Could Be Corporate Profits” bragt på The Wall Street Journal’s hjemmeside den 2. maj 2023 (<https://www.wsj.com/articles/why-is-inflation-so-sticky-it-could-be-corporate-profits-b78d90b7>), der bl.a. bygger på forskningsartikel ”Sellers’ Inflation, Profits and Conflict: Why can Large Firms Hike Prices in an Emergency?” af Isabella M. Weber og Evan Wasner, (https://scholarworks.umass.edu/econ_workingpaper/343/), og mener ministeren, at vi i Danmark og EU oplever profit-drevet inflation, eller at inflationen fortsætter fordi selskaber i f.eks. fødevarerbranchen udnytter situationen til at øge deres profit marginer?

Svar

Inflationen har i både Danmark og euroområdet været faldende siden oktober 2022, og kerneinflationen har i de seneste måneder vist tegn på fald. Udviklingen peger på, at en normalisering af inflationen er godt undervejs. Årsstigningen i producent- og importpriser er allerede faldet markant siden sidste sommer, og den lavere stigningstakt må efterhånden ventes at slå fuldt igennem på forbrugerpriserne.

Normalt vil virksomheder være afventende med at ændre deres salgspriser for at se, om ændringer i produktionsomkostninger er af mere længerevarende karakter. Det gælder både i forhold til prisforhøjelser og -nedsættelser. Prisstivheder kan helt simpelt skyldes priskontrakter på fremtidig levering. Men det kan også være en række andre årsager, der blandt andet omfatter omkostninger ved at ændre priser og egentlige markedesfejl, herunder fx i tilfælde af ufuldstændig konkurrence. I den refererede artikel i spørgsmålet peges der blandt andet på, at forsyningsknaphed og flaskehalse under coronapandemien midlertidigt kan have påvirket konkurrencesituationen i USA.

Trægheder i pristilpasninger er imidlertid ikke ensbetydende med, at der genereres overnormale profitter, men er mere et udtryk for, at virksomhederne tager en stor del af pristilpasningen. Det afspejles også i, at virksomhederne typisk også vil

vente med at hæve deres salgspriser i første omgang, når produktionsomkostningerne stiger. Det kommer også til udtryk i, at forbrugerpriserne i løbet af 2022 ikke er steget i samme omfang som producent- og importpriser.

Analysen fra ECB og EU viser endvidere, at både stigende enhedslønninger og enhedsprofitter har været med til at drive inflationen i slutningen af 2022, jf. fx European Commission: European Economic Forecast, Spring 2023. De stigende enhedsprofitter skyldes ifølge deres analyser især forsyningsvirksomheder, men er ikke begrænset til dem. Eksempelvis gælder det også inden for service, hvilket dog kan afspejle tilpasning i forhold til pressede profitmarginer under coronapandemien.

I *Økonomisk Redegørelse, maj 2023* viser en analyse af danske virksomheder, at for den private sektor som helhed var bruttooverskuddet som andel af produktionsværdien omtrent uændret i 2022 sammenlignet med 2021.¹ Eksklusive forsyning og søtransport var der i 2022 derimod det laveste bruttooverskud blandt de resterende dele af den private sektor i indeværende årtusinde.

Analysen af de danske virksomheder peger i sig selv ikke på problemer med konkurrencesituationen, eller at virksomhederne generelt øger deres profitmarginer og dermed er med til at drive inflationen.

Med venlig hilsen

Stephanie Lose
Fungerende økonomiminister

¹ Bruttooverskud udgøres af produktionsværdi fratrukket forbrug i produktion, lønomkostninger samt produktionsskatter mv. Profit er den tilbageværende del af restindkomsten, når udgifter til forrentning af kapitalapparat er trukket fra, mens enhedsprofit er målt i forhold til bruttoværditilvækst i mængder.